

Rada
Európskej únie

V Bruseli 14. júna 2022
(OR. en)

9728/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0181 (NLE)**

**ECOFIN 534
CADREFIN 95
UEM 139
FIN 594**

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Poľska

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY

Z ...

o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Poľska

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti¹, a najmä na jeho článok 20,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

¹ Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.

keďže:

- (1) Kríza spôsobená pandémiou ochorenia COVID-19 má rušivý vplyv na hospodárstvo Poľska. V roku 2019 dosahovalo Poľsko hrubý domáci produkt (HDP) na obyvateľa na úrovni 44,3 % priemeru Únie. Reálny HDP Poľska klesol v roku 2020 o 2,2 % a v rokoch 2020 a 2021 kumulatívne vzrástol o 3,6 %. Medzi dlhodobé aspekty s vplyvom na strednodobú hospodársku výkonnosť patrí nízka úroveň investícií súkromného sektora a inovácií, značný nedostatok pracovnej sily a zručností v hospodárstve a nepredvídateľné a ťažkopádne regulačné prostredie.

- (2) Rada 9. júla 2019 a 20. júla 2020 adresovala Poľsku odporúčania v kontexte európskeho semestra. Rada konkrétne Poľsku odporúčala prijať všetky potrebné opatrenia na: účinné riešenie hospodárskeho dosahu pandémie ochorenia COVID-19 pri súčasnom zachovaní strednodobej fiškálnej udržateľnosti; zefektívnenie verejných výdavkov; a zvýšenie odolnosti, dostupnosti a účinnosti systému zdravotnej starostlivosti. Rada takisto odporúčala, aby Poľsko prijalo opatrenia na: zabezpečenie primeranosti budúcich dôchodkových dávok a udržateľnosti dôchodkového systému; zvýšenie účasti osôb na trhu práce, a to aj zlepšením prístupu k starostlivosti o deti a dlhodobej starostlivosti; odstránenie pretrvávajúcich prekážok brániacich trvalejším druhom pracovného pomeru pri súčasnom posilnení flexibilných režimov a režimov skráteného pracovného času; lepšie zacielenie sociálnych dávok; podporovanie kvalitného vzdelávania a zručnosti, najmä prostredníctvom vzdelávania dospelých; zlepšovanie digitálnych zručností a ďalšiu podporu digitálnej transformácie. Rada navyše odporúčala Poľsku, aby prijalo opatrenia s cieľom posilniť inovačnú kapacitu hospodárstva a zamerať investície na zelenú a digitálnu transformáciu, najmä do digitálnej infraštruktúry, čistej a efektívnej výroby a využívania energie a udržateľnej dopravy, a tak prispieť k postupnej dekarbonizácii hospodárstva s ohľadom na regionálne rozdiely. Rada ďalej odporúčala Poľsku, aby prijalo opatrenia s cieľom zabezpečiť prístup k finančným prostriedkom a likvidite pre spoločnosti a podporiť oživenie hospodárstva čo najskoršou realizáciou pripravených verejných investičných projektov a podporou investícií súkromného sektora. Rada napokon odporúčala Poľsku zlepšiť regulačné prostredie, a to najmä posilnením úlohy konzultácií so sociálnymi partnermi a úlohy verejných konzultácií v legislatívnom procese, ako aj posilniť investičné prostredie zaručením nezávislosti súdnictva. Na základe posúdenia pokroku pri plnení týchto odporúčaní pre danú krajinu v čase predloženia plánu obnovy a odolnosti Poľskom Komisia dospela k záveru, že odporúčania týkajúce sa účinného riešenia hospodárskeho dosahu pandémie ochorenia COVID-19 boli v plnej miere vykonané.

- (3) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Poľsko predložilo Komisii 3. mája 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Predloženiu plánu predchádzal proces konzultácií so zapojením miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti, mládežníckych organizácií a ďalších príslušných zainteresovaných strán, ktorý prebiehal v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom. Zodpovednosť členského štátu za svoj plán obnovy a odolnosti je základom jeho úspešnej realizácie a trvalého vplyvu na vnútroštátnej úrovni, ako aj dôveryhodnosti na európskej úrovni. V zmysle článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 Komisia posúdila relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti Poľska v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu.
- (4) Plány obnovy a odolnosti členských štátov by mali napĺňať všeobecné ciele Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zriadeného nariadením (EÚ) 2021/241 (ďalej len „mechanizmus“) a Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094¹ s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19. Mali by podporovať hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie tým, že budú prispievať k šiestim pilierom uvedeným v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241.
- (5) Plnenie plánov obnovy a odolnosti členských štátov bude predstavovať koordinované úsilie zahŕňajúce reformy a investície v rámci celej Únie. Vďaka ich koordinovanému a súbežnému vykonávaniu a vďaka realizácii cezhraničných a viacnárodných projektov sa tieto reformy a investície budú navzájom posilňovať a vytvoria pozitívne externality v celej Únii. Približne jedna tretina vplyvu mechanizmu na rast a tvorbu pracovných miest v členských štátoch bude externalitou pochádzajúcou z iných členských štátov.

¹ Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

Vyvážená reakcia prispievajúca k šiestim pilierom

- (6) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.1 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti Poľska do značnej miery (hodnotenie A) predstavuje komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu, čím primerane prispieva ku všetkým šiestim pilierom uvedeným v článku 3 uvedeného nariadenia, pričom zohľadňuje osobitné výzvy Poľska a jemu pridelené finančné prostriedky.
- (7) V pláne obnovy a odolnosti Poľska sa predstavuje vyvážený súbor reforiem a investícií zameraných na riešenie dosahu pandémie ochorenia COVID-19 a kľúčových štrukturálnych výziev, ktorým Poľsko čelí. V pláne sa prezentuje stratégia zacielená na zvýšenie konkurencieschopnosti a odolnosti hospodárstva, podporu hospodárskeho rastu v súlade s prioritami Únie v oblasti klímy a digitalizácie a na zvýšenie kvality života v Poľsku, najmä prostredníctvom investícií do obnoviteľných zdrojov energie a energetickej efektívnosti, udržateľnej mobility, zdravotnej starostlivosti, digitálnych technológií, ako aj do výskumu a inovácií. Plán obnovy a odolnosti Poľska sa zameriava na šesť kľúčových oblastí politiky: zelená transformácia, digitalizácia, zdravotníctvo, konkurencieschopnosť a inovácie, udržateľná doprava a kvalita inštitúcií.

- (8) Zelená transformácia a digitálna transformácia hospodárstva sú jadrom politických opatrení v pláne obnovy a odolnosti Poľska. Plánované zelené reformy a investície sú zamerané na zvýšenie výroby energie z obnoviteľných zdrojov vrátane výroby energie na pevnine, fotovoltickej energie a energie na mori, na inteligentné siete a vodík z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkový vodík, energetickú efektívnosť, zlepšenie kvality ovzdušia a rozvoj udržateľnej dopravy. Digitálne reformy a investície sa zameriavajú na širokopásmovú infraštruktúru, predovšetkým vo vidieckych oblastiach, rozvoj elektronických služieb (aj v systéme zdravotnej starostlivosti), posilnenie elektronických kompetencií vo vzdelávaní a v odbornej príprave, ako aj posilnenie vnútroštátnej kybernetickej bezpečnosti.
- (9) V pláne obnovy a odolnosti Poľska sa uvádza viacero relevantných opatrení na zlepšenie podnikateľského a investičného prostredia v Poľsku. Cieľom predpokladaných reforiem je znížiť administratívne a regulačné zaťaženie podnikov a zlepšiť riadenie verejných financií, ako aj posilniť úlohu verejných konzultácií v legislatívnom procese, čím by sa podľa očakávaní mala zlepšiť kvalita a stabilita regulačných opatrení. Cieľom plánu obnovy a odolnosti Poľska je tiež zvýšiť štandard určitých aspektov súdnej ochrany, čo prispeje k zlepšeniu investičného prostredia. Očakáva sa, že inteligentný a udržateľný rast sa dosiahne aj prostredníctvom rôznych opatrení v oblasti výskumu a inovácií, ako aj skvalitnením šírenia inovačných riešení formou vzdelávania a odbornej prípravy.

- (10) Plán obnovy a odolnosti Poľska prispieva k riešeniu viacerých výziev s cieľom posilniť územnú a sociálnu súdržnosť, a to hlavne úsilím v oblasti modernizácie a zvyšovania dostupnosti nemocničnej starostlivosti, riešením výziev na trhu práce zlepšením poskytovania odborného vzdelávania a prípravy a celoživotného vzdelávania a napokon investíciami v doprave. V pláne obnovy a odolnosti Poľska sa počíta aj s viacerými opatreniami, ktorými sa má zvýšiť odolnosť systému zdravotnej starostlivosti a sociálneho systému, napríklad reformou nemocníc, snahou riešiť segmentáciu trhu práce a zlepšiť dlhodobú starostlivosť, ako aj investíciami do sociálneho bývania. Značná časť plánu obnovy a odolnosti Poľska sa napokon venuje politikám pre budúcu generáciu, najmä pokiaľ ide o digitalizáciu systémov vzdelávania a odbornej prípravy a zvyšovanie relevantnosti zručností pre trh práce.

Riešenie všetkých výziev identifikovaných v odporúčaníach pre danú krajinu alebo významnej podskupiny týchto výziev

- (11) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti Poľska prispeje k účinnému riešeniu všetkých alebo významnej podskupiny výziev (hodnotenie A) identifikovaných v príslušných odporúčaníach pre danú krajinu adresovaných Poľsku vrátane ich fiškálnych aspektov, alebo výziev identifikovaných v iných relevantných dokumentoch, ktoré Komisia oficiálne prijala v kontexte európskeho semestra.

- (12) Odporúčania týkajúce sa okamžitej reakcie fiškálnej politiky na pandémiu ochorenia COVID-19 a odporúčanie dosiahnuť strednodobý rozpočtový cieľ v roku 2020 možno považovať za odporúčania, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti plánu obnovy a odolnosti Poľska, a to z dôvodu ukončenia príslušného rozpočtového obdobia, Poľsko však vo všeobecnosti primerane a dostatočne zareagovalo na okamžitú potrebu podporiť hospodárstvo fiškálnymi prostriedkami v rokoch 2020 a 2021 v súlade so všeobecnou únikovou doložkou Paktu stability a rastu.
- (13) Plán obnovy a odolnosti Poľska zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré prispievajú k účinnému riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny hospodárskych a sociálnych výziev uvedených v odporúčaniach pre danú krajinu, ktoré Rada adresovala Poľsku v rámci európskeho semestra v rokoch 2019 a 2020, najmä v oblastiach potreby investovať do digitalizácie a zelenej transformácie, ako aj zvýšenia účasti osôb na trhu práce a relevantnosti vzdelávania a odbornej prípravy pre trh práce.
- (14) V odvetví energetiky sa očakávajú významné reformy a investície na podporu výroby a využívania energie z obnoviteľných zdrojov a alternatívnych palív, ďalej na zvýšenie energetickej efektívnosti a adaptáciu hospodárstva na zmenu klímy. Opatrenia obsiahnuté v pláne obnovy a odolnosti Poľska by mali takisto prispieť k zlepšeniu inovačnej kapacity poľského hospodárstva, čím hospodárstvo stúpne v hodnotovom reťazci, a k urýchleniu zelenej a digitálnej transformácie podporou zvýšenia automatizácie, rozvoja a šírenia environmentálnych technológií a posilnenej spolupráce medzi vedou a priemyslom.

- (15) Opatrenia sú tiež reakciou na dosah a riziká vyplývajúce z pandémie ochorenia COVID-19 v oblasti zdravotnej starostlivosti, ako aj na existujúce problémy v poľskom zdravotnom systéme, ktoré má vyriešiť najmä reforma verejných nemocníc, ktorá zlepši dostupnosť, efektívnosť a účinnosť zdravotnej a dlhodobej starostlivosti, rozvoj služieb elektronického zdravotníctva a podpora pre farmaceutické odvetvie a špecializovaný výskum a analýzy v oblasti lekárskeho vied. Takáto reforma pravdepodobne posilní odolnosť systému zdravotnej starostlivosti, najmä z hľadiska poznatkov získaných z pandémie a významu prístupu k dodávkam liekov.
- (16) V pláne obnovy a odolnosti Poľska sa uvádza vyvážená reakcia na odporúčania týkajúce sa zlepšenia digitálnych zručností a podpory digitálnej transformácie spoločností a verejnej správy, ako aj škôl a odborného vzdelávania. V pláne obnovy a odolnosti Poľska sa presadzujú digitálne zručnosti rôznych skupín obyvateľstva a cieľ zaviesť v Poľsku systém riadenia rozvoja digitálnych zručností. Pokiaľ ide o digitálnu transformáciu verejnej správy, predpokladá sa rad projektov a legislatívnych zmien na podporu digitalizácie administratívnych procesov, čo by zase malo viesť k zvýšeniu digitalizácie spoločností. Značnými investíciami do lepšej integrácie informačných a komunikačných technológií v rámci škôl sa má posilniť proces výučby a učenia sa a zároveň sa má podporiť odolnosť a digitálna integrácia v oblasti vzdelávania. Plán obnovy a odolnosti Poľska okrem toho prispeje k riešeniu dôležitých výziev týkajúcich sa zlepšenia relevantnosti zručností pre trh práce a zvýšenia miery vzdelávania dospelých zavedením cielených opatrení, predovšetkým založením centier zručností pre jednotlivé odvetvia v úzkej spolupráci s hospodárskymi odvetviami, ktoré budú sprevádzať reformy na zasadenie týchto zručností do systému odborného vzdelávania a odbornej prípravy. Uvedeným úsilím zameraným na digitálne a zelené zručnosti sa podľa očakávaní prispeje k lepšiemu zosúladiťovaniu vzdelávania a odbornej prípravy s potrebami moderného hospodárstva.

- (17) Plán obnovy a odolnosti Poľska zahŕňa opatrenia zamerané na riešenie výziev súvisiacich s udržateľnosťou dopravy, ktoré rieši osobitnými opatreniami na zvýšenie bezpečnosti cestnej premávky, dekarbonizáciu cestnej dopravy, a to aj prostredníctvom podpory elektromobility a dopravných prostriedkov na vodík, udržateľnej mestskej mobility, prechodu na železničnú dopravu a intermodálnej dopravy. Cieľom reformy týkajúcej sa bezpečnosti cestnej premávky a investícií, ktoré sú s ňou spojené, je posilniť opatrenia na dodržiavanie pravidiel bezpečnej cestnej premávky a ochranu zraniteľných osôb, čím sa prispeje k cieľu Poľska znížiť do roku 2030 počet smrteľných nehôd a vážnych zranení na cestách o 50 %¹. Očakáva sa, že dekarbonizácia cestnej dopravy sa podporí pomocou stimulov pre vozidlá s nulovými emisiami a fiškálnych alebo finančných opatrení v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“, ako aj investíciami do ekologickej verejnej dopravy so zameraním na udržateľnú mestskú mobilitu. Reformy a investície v oblasti železničnej dopravy sú zacielené na úseky siete TEN-T a železničné koľajové vozidlá s nulovými emisiami, ktoré sú vybavené Európskym systémom riadenia železničnej dopravy, a na podporu jednotného predaja elektronických cestovných lístkov.
- (18) Plán obnovy a odolnosti Poľska zahŕňa aj opatrenia na riešenie výziev súvisiacich s primeranosťou dôchodkových dávok a udržateľnosťou dôchodkového systému, ako aj výziev spojených s účasťou na trhu práce a segmentáciou trhu práce. Tieto výzvy sa majú riešiť zvyšovaním kvality a dostupnosti starostlivosti o deti, preskúmaním politik v oblasti dlhodobej starostlivosti a ich následnou reformou zameranou na ich skvalitnenie, daňovými stimulmi na predĺženie kariéry a zvýšenie skutočného veku odchodu do dôchodku a reformou na posilnenie sociálnej ochrany v prípade rôznych pracovných zmlúv.

¹ Závery Rady z 8. júna 2017 o bezpečnosti cestnej premávky, ktorými sa schvaľuje vyhlásenie z Valletty z marca 2017.

- (19) Napokon sa od plánu obnovy a odolnosti Poľska očakáva, že prispeje k riešeniu výziev týkajúcich sa investičného prostredia, najmä pokiaľ ide o poľský súdny systém a o rozhodovacie a legislatívne procesy. Reformy sú zamerané na zlepšenie legislatívneho procesu, a to hlavne rozsiahlejším využívaním verejných konzultácií a posúdení vplyvu počas tohto procesu s cieľom zabezpečiť štruktúrovanejšie zapájanie zainteresovaných strán a odborníkov na tvorbu práva. Plán obnovy a odolnosti má ďalej za cieľ posilniť nezávislosť a nestrannosť súdov. Taktiež má priniesť nápravu situácie sudcov, ktorých sa dotkli rozhodnutia disciplinárnej komory Najvyššieho súdu Poľska v disciplinárnych veciach a vo veciach týkajúcich sa imunity sudcov, s cieľom ich opätovného vymenovania v nadväznosti na kladný výsledok súdneho preskúmania novou komorou, ktoré sa má bezodkladne vykonať.

Príspevok k rastovému potenciálu, tvorbe pracovných miest a ekonomickej, sociálnej a inštitucionálnej odolnosti

- (20) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.3 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti Poľska bude mať vysoký vplyv (hodnotenie A) na posilnenie rastového potenciálu, tvorbu pracovných miest a ekonomickú, sociálnu a inštitucionálnu odolnosť Poľska, pričom prispeje k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv, a to aj podporou politik pre deti a mládež, a značne zmierni hospodársky a sociálny dosah krízy spôsobenej ochorením COVID-19, čím posilní hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť a konvergenciu v rámci Únie.

- (21) Zo simulácií útvarov Komisie vyplýva, že plán obnovy a odolnosti Poľska má spolu s ostatnými opatreniami podľa Nástroja Európskej únie na obnovu potenciál zvýšiť do roku 2026 HDP Poľska o 1,1 % až 1,8 %, pričom tento odhad nezahŕňa možný pozitívny vplyv štrukturálnych reforiem, ktorý môže byť významný. Očakáva sa, že verejné investície budú v krátkodobom až strednodobom horizonte stimulovať agregovaný dopyt, zlepšia cyklickú pozíciu poľského hospodárstva, a tým prispievajú k rýchlejšej obnove. Zameranie investícií na digitalizáciu, udržateľnú infraštruktúru a projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov je v tejto súvislosti obzvlášť prínosné, keďže sa tým podporuje zelená a digitálna transformácia a dlhodobá udržateľnosť hospodárstva.
- (22) Od verejných investícií, ako aj od plánovaných reforiem možno očakávať, že v strednodobom až dlhodobom horizonte pomôžu riešiť súčasné výzvy potenciálneho rastu a zlepšiť inovačnú kapacitu hospodárstva, čo by malo pomôcť poľským spoločnostiam stúpnuť v globálnych hodnotových reťazcoch. Predpokladá sa teda, že realizácia plánu obnovy a odolnosti Poľska zvýši kvalitu potenciálneho hrubého domáceho produktu a bude mať trvalý vplyv na hospodársku výkonnosť Poľska. Väčšina tohto dlhodobého vplyvu pochádza z opatrení na zvýšenie konkurencieschopnosti poľského hospodárstva, na podporu rozvoja a šírenia inovácií, zlepšenie kvality regulačných opatrení a podporu podnikov, najmä MSP.

- (23) Plán obnovy a odolnosti Poľska obsahuje opatrenia, ktoré sú určené na zvýšenie odolnosti trhu práce, a to zlepšením kvality a primeranosti fungovania inštitúcií trhu práce, napomáhaním starším pracovníkom alebo osobám zo znevýhodnených skupín a ich aktiváciou prostredníctvom programov zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie, podporou pružných foriem zamestnania, prispievaním k zlepšeniu účasti žien na trhu práce prostredníctvom pružnejších foriem zamestnania vrátane práce na diaľku a zvýšením dostupnosti a kvality vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve. V pláne obnovy a odolnosti Poľska sa okrem toho predpokladajú stimuly, ktorými sa má zabezpečiť, aby pracovníci po dosiahnutí zákonného veku odchodu do dôchodku boli naďalej aktívne na trhu práce. Uvedené opatrenia sú v súlade so zásadami Európskeho piliera sociálnych práv týkajúcimi sa podpory inkluzívneho rastu. Prostredníctvom opatrení na posilnenie rozvoja ľudského kapitálu a zlepšenie zosúlad'ovania zručností a kvalifikácií potrebných pre trh práce, a to aj v kontexte nových technológií, by sa malo uskutočniť úsilie zlepšiť relevantnosť vzdelávania a odbornej prípravy pre trh práce. Predpokladá sa, že politika digitalizácie vzdelávania prispeje k príprave detí a mládeže na informačnú spoločnosť. Osobitné opatrenia sa týkajú posilnenia odborného vzdelávania a prípravy, celoživotného vzdelávania a podpory škôl pri príprave na digitálnu a zelenú transformáciu, ako aj koordinácie regionálnych politík vzdelávania a odbornej prípravy, aby sa všetky časti krajiny dokázali prispôbiť potrebám moderného trhu práce.

- (24) Plán obnovy a odolnosti Poľska obsahuje rôzne intervencie s cieľom prispieť k vykonávaniu Európskeho piliera sociálnych práv prostredníctvom politik pre deti a mládež. Očakáva sa, že reformy a investície zlepšia prístup detí mladších ako tri roky ku kvalitnej starostlivosti o deti a podporia rozvoj odborného vzdelávania a prípravy, vysokoškolského vzdelávania a celoživotného vzdelávania na základe zriadenia centier zručností pre jednotlivé odvetvia a lepšej koordinácie politik v oblasti zručností. Okrem toho sa plán obnovy a odolnosti zameriava na modernizáciu škôl, a to aj zriadením vedeckých, technologických, inžinierskych a matematických laboratórií, čím by sa malo zaistiť neustále prispôsobovanie sa aktuálnym výzvam vo vzdelávaní, najmä digitalizácii.
- (25) Očakáva sa, že opatrenia na podporu zelenej a digitálnej transformácie zvýšia inovatívnosť a udržateľnosť poľského hospodárstva a prispedia k sociálnej odolnosti preklenutím rozdielov medzi mestskými a vidieckymi oblasťami. Konkrétne sa predpokladá, že investície do rozvoja sieťovej infraštruktúry pokryjú nedostatky (tzv. biele miesta) v širokopásmovom pripojení a rozvoji technológie 5G vo vidieckych oblastiach. Od investícií do udržateľnej mestskej dopravy sa očakáva, že vďaka realizácii plánov udržateľnej mestskej mobility a rozvoju verejnej dopravy s nulovými emisiami v mestách a na regionálnej úrovni sa urýchli zelená transformácia miest. Predpokladá sa, že investície do vozidiel s nízkymi a nulovými emisiami pre autobusové spojenia v oblastiach s nedostatočnou dopravnou dostupnosťou pomôžu prepojiť vzdialené regióny s centrami hospodárskej činnosti.

Zásada „výrazne nenarušiť“

- (26) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.4 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti Poľska zabezpečí, že žiadne opatrenie na vykonávanie reforiem a investičných projektov zahrnutých do plánu obnovy a odolnosti výrazne nenaruší environmentálne ciele (hodnotenie A) v zmysle článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852¹ (zásada „výrazne nenarušiť“).

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

(27) Poľsko posúdilo opatrenia stanovené v pláne obnovy a odolnosti v súlade s technickým usmernením uvedeným v oznámení Komisie s názvom „Technické usmernenie týkajúce sa uplatňovania zásady ‚výrazne nenarušiť‘ podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti“¹. Očakáva sa, že akýkoľvek potenciálny škodlivý vplyv týchto príslušných opatrení na životné prostredie sa bude riešiť prostredníctvom príslušných míľnikov a cieľov, čím sa zabezpečí splnenie platných environmentálnych kritérií. Predpokladá sa, že investície do kogenerácie s použitím plynu a do výmeny zdrojov tepla budú spĺňať prahové hodnoty intenzity skleníkových plynov uvedené v uvedenom technickom usmernení. Investície do vodíkových technológií by podľa predpokladov mali spĺňať prahovú hodnotu emisií skleníkových plynov uvedenú v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2021/2139². V rámci širších programov obnovy sa očakáva zavádzanie podpory pre inštalácie plynových kotlov. Cestné vozidlá a železničné koľajové vozidlá by mali podliehať prísnyim požiadavkám na palivovú úspornosť. Uvedené požiadavky sa premietajú v míľnikoch a cieľoch, ktoré sa vzťahujú na príslušné opatrenia.

¹ Ú. v. EÚ C 58, 18.2.2021, s. 1.

² Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2139 zo 4. júna 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 stanovením technických kritérií preskúmania na určenie podmienok, za ktorých sa hospodárska činnosť označuje za významne prispievajúcu k zmierneniu zmeny klímy alebo adaptácii na zmenu klímy, a na určenie toho, či daná hospodárska činnosť výrazne nenaruša plnenie niektorého z iných environmentálnych cieľov (Ú. v. EÚ L 442, 9.12.2021, s. 1).

- (28) Osobitná pozornosť sa venuje opatreniam, ktorých vplyv na environmentálne ciele si vyžaduje dôkladnú kontrolu. Pokiaľ ide o opatrenia, ktoré sa týkajú opatrení na podporu vodného hospodárstva vo vidieckych oblastiach, Poľsko by podľa predpokladov malo uprednostňovať riešenia odolné proti zmene klímy a riešenia blízke prírode. Poľsko by malo ďalej zabezpečiť, aby nedošlo k žiadnemu výraznému narušeniu životného prostredia, a to tým, že do tejto podpory nezahrnie žiadne investície, ktoré majú významný vplyv na stav vodných útvarov alebo negatívny dosah na prírodu. Cieľom je najmä zabrániť každému významnému vplyvu na príslušné vodné útvary, ktorý by ohrozil alebo oddialil cieľ dosiahnuť dobrý stav. Takisto sa tým zabezpečí, aby opatrenia nemali negatívny vplyv na chránené biotopy a druhy.

Príspevok k zelenej transformácii vrátane biodiverzity

- (29) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.5 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti Poľska obsahuje opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) prispievajú k zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu cieľov v oblasti klímy pripadá suma, ktorá predstavuje 42,7 % celkových prostriedkov pridelených na plán, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VI k nariadeniu (EÚ) 2021/241. V súlade s článkom 17 uvedeného nariadenia je plán obnovy a odolnosti v súlade s informáciami uvedenými v národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021 – 2030.

- (30) Očakáva sa, že reformy a investície do obnoviteľných zdrojov energie zamerané najmä na výrazné zvýšenie kapacít veternej energie na pevnine a fotovoltaickej energie, odstránenie regulačných prekážok brániacich rozvoju nových kapacít veternej energie na pevnine, rozvoj kapacít veternej energie na mori a vývoj vodíkových technológií a alternatívnych palív pomôžu Poľsku do roku 2030 dosiahnuť jeho ciele v oblasti klímy a energetiky v záujme dlhodobého prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo. Takisto sa predpokladá, že Poľsku pomôžu dosiahnuť jeho ciele v oblasti klímy a energetiky opatrenia týkajúce sa energetickej efektívnosti uvedené v pláne obnovy a odolnosti Poľska, vrátane ambiciózneho programu obnovy budov v kombinácii s postupným vyradovaním verejnej podpory na samostatné ohrievače na uhlie a vrátane systému dekarbonizácie priemyslu. Pomocou komplexného balíka reforiem a investícií v oblasti dopravy by sa mala podporiť elektromobilita, ekologická verejná osobná doprava, prechod na železničnú dopravu s nulovými emisiami, intermodálna nákladná doprava a bezpečnosť cestnej premávky.
- (31) Reformy a investície v oblasti udržateľného vodného hospodárstva vo vidieckych oblastiach by mali pomôcť riešiť výzvy, ktorým čelí Poľsko v súvislosti s adaptáciou na zmenu klímy, nízkou mierou zadržiavania vody a nedostatkom vody (vrátane pitnej vody). Takéto reformy a investície by prispeli k zvýšeniu biodiverzity a schopnosti vidieckych oblastí adaptovať sa na vplyv zmeny klímy, najmä na sucho. Opatrenia spojené so zmierňovaním zmeny klímy môžu byť prospešné aj z hľadiska ochrany biodiverzity, keďže sa predpokladá, že tieto opatrenia sa budú zakladať na riešeniach na obnovu biodiverzity.

Príspevok k digitálnej transformácii

- (32) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. f) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.6 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti Poľska zahŕňa opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) prispievajú k digitálnej transformácii alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu digitálnych cieľov pripadá suma, ktorá predstavuje 21,3 % celkových prostriedkov pridelených na plán, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VII k nariadeniu (EÚ) 2021/241.
- (33) Očakáva sa, že k digitálnej transformácii Poľska prispajú reformy a investície v oblasti verejnej správy, hospodárstva a spoločnosti, ktoré sa predpokladajú v pláne obnovy a odolnosti Poľska. Medzi ne patrí zlepšenie pripojiteľnosti, aktualizácia právnych predpisov a infraštruktúr systémov verejnej správy, zavádzanie elektronických faktúr a výrazné zdokonalenie celoštátnych systémov kybernetickej bezpečnosti a podpora kritických hospodárskych odvetví. Predpokladá sa, že digitálna transformácia verejnej správy bude stimulom pre súkromný sektor, ktorý podnieti digitálnu transformáciu spoločností.
- (34) Očakáva sa, že reformami a investíciami plánovanými v oblasti všeobecného a odborného vzdelávania a prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania sa podporia zručnosti, ktoré sú relevantné pre trh práce, a uľahčí digitálna a zelená transformácia pri súčasnom znižovaní digitálnej priepasti zabezpečením rovnocennejšieho prístupu k digitálnej infraštruktúre, vybaveniu a zručnostiam v školách a u obyvateľstva. Okrem toho sa očakáva, že reformy a investície prispajú k plošnejšej digitalizácii systému vzdelávania a k rozvoju digitálnych zručností učiteľov, štátnych zamestnancov, občanov s nedostatočnou digitálnou gramotnosťou a znevýhodnených skupín alebo osôb, ktorým hrozí sociálne vylúčenie.

Trvalý vplyv

- (35) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. g) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.7 prílohy V k nemu sa očakáva, že plán obnovy a odolnosti Poľska bude mať na túto krajinu do značnej miery (hodnotenie A) trvalý vplyv.
- (36) Predpokladá sa, že plán obnovy a odolnosti Poľska bude mať trvalý vplyv v mnohých oblastiach politiky a zároveň bude mať vplyv na verejnú správu a inštitúcie. Trvalý vplyv na kvalitu verejnej správy by podľa očakávaní mala mať najmä ambiciózna reforma znížiť administratívne a regulačné zaťaženie, reforma priestorového plánovania a reformy na skvalitnenie tvorby práva posilnením úlohy posúdení vplyvu a zaistením rozsiahlejšieho zapájania zainteresovaných strán do procesu tvorby politik a legislatívneho procesu. Navyše sa od reforiem, ktoré majú za cieľ vytvoriť regulačný rámec pre rozvoj obnoviteľných zdrojov energie, predovšetkým veterných parkov na pevnine a na mori, očakáva, že budú mať trvalý vplyv na dekarbonizáciu poľského hospodárstva. Prostredníctvom reforiem v oblasti zdravotnej starostlivosti by sa mala posilniť účinnosť a efektívnosť systému zdravotnej starostlivosti a zlepšiť prístup k službám zdravotnej starostlivosti. Reformami týkajúcimi sa trhu práce by sa mala zvýšiť účasť na trhu práce, posilniť sociálna ochrana a znížiť segmentácia trhu práce. Reformy na zlepšenie koordinácie v oblasti odborného vzdelávania a prípravy, vysokoškolského vzdelávania a celoživotného vzdelávania by mali mať trvalý vplyv na relevantnosť zručností pre trh práce a poskytovanie príležitostí pre pracovníkov, aby sa prispôbili zmenám postavenia na trhu práce.

- (37) Vplyv reforiem zahrnutých v pláne obnovy a odolnosti Poľska by sa mal podporiť a posilniť rôznymi investíciami. Očakáva sa, že rozsiahle investície do obnoviteľných zdrojov energie, predovšetkým do veterných parkov na mori a súvisiacej infraštruktúry, ako aj do udržateľnej dopravy (napríklad do mobility s nulovými emisiami, udržateľnej mestskej mobility a železničnej dopravy na podporu prechodu na iné druhy dopravy) prispievajú k dekarbonizácii poľského hospodárstva. Predpokladá sa, že investície do rozsiahlej tepelnej modernizácie a obnovy pomôžu zlepšiť kvalitu ovzdušia a zmierniť energetickú chudobu, čo prispeje k spravodlivej transformácii a zabezpečeniu vyššej životnej úrovne. K digitálnej transformácii by malo prispieť zlepšenie prístupu k širokopásmovému internetu vo vidieckych oblastiach a investície do kybernetickej bezpečnosti a digitálnych zručností. Predpokladá sa, že vďaka ambicióznemu programu, ktorým sa má znížiť smog, a investíciám do udržateľnej dopravy bude možné dosiahnuť lepšiu kvalitu ovzdušia, čo bude mať trvalý vplyv na znižovanie emisií a zvyšovanie kvality života. Reformy v oblasti zdravotnej starostlivosti sú podporované investíciami do nemocníc a iných zariadení poskytovania starostlivosti. Investície do centier zručností pre jednotlivé odvetvia potenciálne môžu viesť k dosiahnutiu trvalého vplyvu na relevantnosť poskytovania zručností pre trh práce.
- (38) Trvalý vplyv plánu obnovy a odolnosti Poľska sa môže posilniť aj synergiami medzi plánom obnovy a odolnosti a inými programami vrátane programov financovaných z fondov politiky súdržnosti, a to najmä vecným riešením územných výziev a podporou vyváženého rozvoja.

Monitorovanie a realizácia

- (39) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. h) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.8 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v pláne obnovy a odolnosti Poľska primerané (hodnotenie A) na zabezpečenie účinného monitorovania a realizácie plánu obnovy a odolnosti vrátane predpokladaného harmonogramu, míľnikov a cieľov a súvisiacich ukazovateľov.

(40) Plán obnovy a odolnosti Poľska obsahuje míľniky a ciele spojené s reformami a investíciami, ktoré súvisia so žiadosťou o nenávratnú podporu, a míľniky a ciele spojené s dodatočnými reformami a investíciami, ktoré súvisia so žiadosťou o úver. Míľniky a ciele sú jasné a realistické a navrhované ukazovatele sú relevantné, prijateľné a spoľahlivé. Míľniky a ciele sú relevantné aj pre už dokončené opatrenia, ktoré sú oprávnené podľa článku 17 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241. Na odôvodnenie žiadosti o vyplatenie sa vyžaduje uspokojivé plnenie týchto míľnikov a cieľov v priebehu času. Poľsko má zavedený komplexný systém realizácie. Za celkovú koordináciu a monitorovanie plánu, ako aj podávanie správ o ňom je zodpovedné ministerstvo fondov a regionálnej politiky ako ústredný koordinačný orgán pre plán obnovy a odolnosti a jeho realizáciu, pričom toto ministerstvo je zároveň jednotným kontaktným miestom pre Komisiu. Uvedený orgán je zodpovedný aj za vypracúvanie príslušných žiadostí o platbu, vyhlásení riadiaceho subjektu a súhrnu auditov. Audity bude vykonávať Národná správa príjmov, a najmä oddelenie auditu verejných finančných prostriedkov na ministerstve financií a 16 orgánov daňovej správy (regionálne úrady) v Poľsku. Za vykonávanie reforiem a implementáciu investícií v rámci plánu obnovy a odolnosti budú zodpovedné jednotlivé ministerstvá, ústredné orgány štátnej správy a ďalšie subjekty poverené príslušnými ministerstvami. Poľsko bude využívať registračný systém na monitorovanie a kontrolu plánu obnovy a odolnosti, okrem toho aj na zber, uchovávanie a sprístupňovanie údajov v súlade s článkom 22 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/241.

- (41) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa finančná podpora v rámci mechanizmu oznámila a uznala v súlade s článkom 34 nariadenia (EÚ) 2021/241. V rámci Nástroja technickej podpory zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240¹ možno požiadať o technickú podporu, ktorá má pomôcť členským štátom pri realizácii ich plánu obnovy a odolnosti.

Výpočet nákladov

- (42) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. i) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.9 prílohy V k nemu je odôvodnenie uvedené v pláne obnovy a odolnosti Poľska týkajúce sa výšky odhadovaných celkových nákladov na plán do strednej miery (hodnotenie B) primerané a realistické, je v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedá očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.
- (43) Poľsko poskytlo odhady nákladov na všetky druhy opatrení na základe svojho plánu obnovy a odolnosti, pri ktorých dôjde k vzniku nákladov. Metodika a predpoklady použité pri odhade nákladov sú vo všeobecnosti jasné a zrozumiteľné, veľmi často vychádzajú z minulých projektov, ktoré boli financované z fondov politiky súdržnosti. V niektorých prípadoch sú podrobnosti o metodike a predpokladoch použitých na vypracovanie odhadov nákladov obmedzené, čo bráni celkovému kladnému posúdeniu odhadov nákladov. V prípade väčšiny druhov intervencií Poľsko takisto poskytlo podrobnú sprievodnú dokumentáciu na podporu odôvodnení a dôkazov týkajúcich sa odhadov nákladov. Poľsko poskytlo dostatok informácií a záruk na zaistenie toho, že náklady na svoj plán obnovy a odolnosti sa nebudú financovať z iných prostriedkov Únie. Na záver možno konštatovať, že odhadované celkové náklady na plán obnovy a odolnosti sú v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedajú očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240 z 10. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj technickej podpory (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 1).

Ochrana finančných záujmov Únie

- (44) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. j) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.10 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v pláne obnovy a odolnosti Poľska a ďalšie opatrenia obsiahnuté v tomto rozhodnutí primerané (hodnotenie A) na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých na základe uvedeného nariadenia, ako aj na odhaľovanie a nápravu týchto javov, pričom sa očakáva, že tieto opatrenia účinne zabránia dvojitému financovaniu na základe uvedeného nariadenia a z iných programov Únie. Tým nie je dotknuté uplatňovanie iných inštrumentov a nástrojov na podporu a presadzovanie súladu s právom Únie vrátane nástrojov na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu, ako aj nástrojov na ochranu rozpočtu Únie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092¹.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

(45) V súlade s článkom 20 ods. 5 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 by sa mali stanoviť míľniky súvisiace s ochranou finančných záujmov Únie s cieľom zabezpečiť súlad s článkom 22 uvedeného nariadenia. Uspokojivé splnenie uvedených míľnikov by malo zaručiť primeranosť systému vnútornej kontroly v súlade s článkom 19 ods. 3 písm. j) nariadenia (EÚ) 2021/241. Vzhľadom na to, že účinná súdna ochrana je predpokladom fungovania systému vnútornej kontroly, stanovujú sa míľniky pre reformu posilňujúcu nezávislosť a nestrannosť súdov, reformu na nápravu situácie sudcov, ktorých sa dotkli rozhodnutia disciplinárnej komory najvyššieho súdu v disciplinárnych veciach a vo veciach týkajúcich sa imunity sudcov, s cieľom ich opätovného vymenovania v nadväznosti na kladný výsledok súdneho preskúmania novou komorou, ktoré sa má bezodkladne vykonať, a pre reformu, ktorou sa zabezpečí účinný audit a kontrola plánu obnovy a odolnosti Poľska vrátane ochrany finančných záujmov Únie. Keďže uvedené míľniky by sa mali stanoviť aj na základe článku 20 ods. 5 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 s cieľom zabezpečiť ochranu finančných záujmov Únie a vytvorenie primeraného systému kontroly pred tým, ako Komisia povolí akúkoľvek platbu v rámci mechanizmu, Poľsko by malo splniť uvedené míľniky pred predložením prvej žiadosti o platbu, pričom pred ich splnením sa v rámci mechanizmu nemôže uskutočniť žiadna platba. Touto požiadavkou nie je dotknutá povinnosť Poľska, aby si vždy plnilo svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, najmä článku 19 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“), kľúčového prvku *acquis* Únie, ako ho vykladá Súdny dvor Európskej únie.

- (46) V záujme posilnenia nezávislosti a nestrannosti súdov a sudcov zriadených zákonom v súlade s článkom 19 Zmluvy o EÚ by súčasná disciplinárna komora Najvyššieho súdu Poľska mala všetky disciplinárne veci týkajúce sa sudcov postúpiť inej komore toho istého súdu, čím by sa splnili požiadavky na nezávislosť, nestrannosť a zákonný základ, ako sa uvádza v článku 19 ods. 1 Zmluvy o EÚ. To okrem iného znamená, že personálne obsadenie tejto novej komory by sa malo podstatne líšiť od obsadenia disciplinárnej komory.

- (47) S cieľom zabezpečiť nestrannosť a nezávislosť súdov a sudcov a ich zákonný základ v súlade s článkom 19 Zmluvy o EÚ by každý sudca mal mať možnosť iniciovať overovanie na žiadosť účastníka konania alebo z jeho vlastného podnetu, či súd spĺňa požiadavky nezávislosti, nestrannosti a „zákonného základu“ a toto overovanie by nemalo byť klasifikované ako disciplinárny priestupok. Z tohto dôvodu pri vznesení takejto otázky v konkrétnej veci sa v prípade sudcu predpokladá, že nebude podrobený disciplinárnemu konaniu ani sa nezruší jeho imunita z dôvodu, že posudzoval dodržiavanie týchto požiadaviek, a to aj s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých sa uskutočnilo vymenovanie iného sudcu. Žiadne ustanovenie vnútroštátneho práva by nemalo narúšať túto zásadu.
- (48) Z tých istých dôvodov by sa malo obmedziť diskrečné určovanie príslušných disciplinárnych súdov, ktoré majú rozhodovať vo veciach týkajúcich sa sudcov, a to na základe objektívnych kritérií.
- (49) Posudzovanie reformy súdnictva sa zakladá výhradne na opise opatrenia v pláne obnovy a odolnosti Poľska a nevychádza zo žiadnych legislatívnych návrhov, ktoré sú predmetom legislatívnych postupov v Poľsku. Uspokojivé splnenie míľnikov v rámci tohto rozhodnutia by sa preto malo posudzovať na základe právnych predpisov, ktoré sú v platnosti v čase predloženia prvej žiadosti o platbu.

- (50) Týmto rozhodnutím, ktorým sa schvaľuje kladné posúdenie plánu obnovy a odolnosti Poľska Komisiou, hlavne pokiaľ ide o príslušné míľniky týkajúce sa reformy súdnictva, nie sú dotknuté žiadne prebiehajúce ani budúce konania o nesplnení povinnosti ani všeobecnejšie povinnosť Poľska riadiť sa právom Únie, najmä rozsudkami Súdneho dvora Európskej únie.
- (51) Poľsko uviedlo, že informačný systém európskych štrukturálnych a investičných fondov sa bude využívať aj na účely mechanizmu. Pred predložením prvej žiadosti o platbu by sa prostredníctvom špecifického míľnika malo zabezpečiť zavedenie a sprevádzkovanie informačného systému na monitorovanie vykonávania plánu obnovy a odolnosti. V súlade s článkom 20 ods. 5 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 by Poľsko malo vykonať uvedené opatrenie s cieľom dosiahnuť súlad s článkom 22 uvedeného nariadenia a formou osobitnej auditorskej správy potvrdiť stav jeho realizácie pri prvej žiadosti o platbu. Systém by mal zabezpečiť minimálne tieto funkcie: a) zber údajov a monitorovanie plnenia míľnikov a cieľov a b) zhromažďovanie, uchovávanie a sprístupňovanie údajov požadovaných v článku 22 ods. 2 písm. d) bodoch i) až iii) nariadenia (EÚ) 2021/241 v súlade s jeho článkom 22 ods. 2 písm. e). Systém by mal navyše poskytovať všetky potrebné údaje na to, aby poľské orgány mohli používať nástroj na hodnotenie rizika a hĺbkovú analýzu údajov Arachne na účely auditov a kontrol plánu obnovy a odolnosti.

- (52) Systém na realizáciu plánu obnovy a odolnosti v Poľsku je opísaný primeraným spôsobom. Je koncipovaný koherentným spôsobom a je založený na spoľahlivých procesoch a štruktúrach, aby úlohy a povinnosti aktérov v oblasti kontrol a auditov boli jasné, príslušné kontrolné funkcie boli primerane oddelené a zabezpečovala sa nezávislosť aktérov vykonávajúcich auditu. Ústredným koordinačným orgánom pre realizáciu plánu obnovy a odolnosti Poľska by malo byť ministerstvo fondov a regionálnej politiky. Za vykonávanie reforiem a implementáciu investícií v rámci plánu obnovy a odolnosti budú zodpovedné jednotlivé ministerstvá, ústredné orgány štátnej správy a ďalšie subjekty poverené príslušnými ministerstvami, pričom auditu by mal vykonávať vnútroštátny orgán auditu. Overovania zo strany riadiaceho orgánu vykonáva inštitúcia, ktorá je zodpovedná za vykonávanie daného opatrenia.
- (53) Mali by sa zaviesť osobitné opatrenia na kontrolu dodržiavania pravidiel týkajúcich sa verejného obstarávania a na ochranu finančných záujmov Únie. Národná správa príjmov by mala vykonávať auditu každoročne. Frekvencia auditov však závisí od frekvencie žiadostí o platbu, čo je v súlade so stratégiou auditu. Audit by sa mali zamerať na systém zriadený na podávanie správ o míľnikoch a cieľoch, informačný systém na monitorovanie vykonávania plánu obnovy a odolnosti a auditu operácií vrátane podmienok vzťahujúcich sa na správne finančné riadenie.

Koherentnosť plánu obnovy a odolnosti

- (54) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. k) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.11 prílohy V k nemu plán obnovy a odolnosti Poľska zahŕňa do značnej miery (hodnotenie A) opatrenia na vykonávanie reforiem a verejných investičných projektov, ktoré predstavujú súdržné činnosti.

(55) Reformy a investície boli spojené s prioritnými oblasťami určenými v pláne obnovy a odolnosti Poľska, na základe čoho boli štruktúrované do šiestich dopĺňajúcich sa komponentov plánu obnovy a odolnosti. Všeobecným cieľom plánu obnovy a odolnosti je zvýšiť produktivitu poľského hospodárstva pomocou vyššej úrovne investícií, zlepšeného podnikateľského prostredia, digitálnej transformácie, energetickej transformácie a ekologickej inteligentnej mobility, ako aj zvýšenia ponuky pracovnej sily a sociálneho kapitálu založeného na kvalitnom vzdelaní a zručnostiach. Plán obnovy a odolnosti komplexne reaguje na dôsledky krízy spôsobenej ochorením COVID-19, ako aj na viacero štrukturálnych nedostatkov v poľskom hospodárstve. Reformy a investície, predovšetkým v oblasti čistej výroby energie, udržateľnej dopravy a digitalizácie, vykazujú vysokú mieru synergií a komplementarity, napríklad prostredníctvom reforiem na podporu rozvoja veterných parkov na pevnine a na mori a reforiem na podporu vývoja technológií využívajúcich nízkouhlíkový vodík, ako aj na podporu udržateľnej mestskej mobility a bezpečnosti cestnej premávky. Do určitej miery to isté platí pre reformy a investície v oblasti trhu práce a vzdelávania, od ktorých sa očakáva zvýšenie účasti na trhu práce a modernizácia vzdelávania a odbornej prípravy. Niektoré reformy by mali mať prierezový vplyv na kvalitu a účinnosť právnych predpisov vo všetkých oblastiach, napríklad reformy týkajúce sa legislatívneho procesu. Komplementarita s podporou vyplývajúcou z fondov politiky súdržnosti je prezentovaná v komponentoch plánu obnovy a odolnosti a je v ňom zhrnutá.

Rovnosť

- (56) V pláne obnovy a odolnosti Poľska sa uvádza vplyv krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a výzvy súvisiace s rodovou rovnosťou a rovnakými príležitosťami pre všetkých, najmä pokiaľ ide o potreby trhu práce. Plán obnovy a odolnosti obsahuje osobitné opatrenia zamerané na riešenie uvedených výziev, ako sú opatrenia na zvýšenie kvality a dostupnosti zariadení starostlivosti o deti, aby sa tak uľahčila účasť žien na trhu práce. Poľsko poznamenáva, že predbežná kontrola jednotlivých projektov sa uskutočnila na základe kritérií rovnosti a že určité projekty, ktoré nespĺňali kritériá prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím alebo inak nespĺňali kritériá rovnosti, sa do plánu obnovy a odolnosti nezahrnuli. Poľsko okrem toho poznamenáva, že podľa predpokladov by sa malo zabezpečiť, že zásady rodovej rovnosti a rovnakých príležitosti pre všetkých sa zohľadnia vo všetkých fázach riadenia a realizácie plánu obnovy a odolnosti. Napokon treba poznamenať, že súčasťou monitorovacieho výboru povereného monitorovaním účinného vykonávania plánu obnovy a odolnosti budú najmä zástupcovia orgánov reprezentujúcich občiansku spoločnosť a podporujúcich základné práva a nediskrimináciu.

Vlastné posúdenie bezpečnosti

- (57) Poľsko neposkytlo vlastné posúdenie bezpečnosti podľa článku 18 ods. 4 písm. g) nariadenia (EÚ) 2021/241, keďže ho v tomto prípade nepovažovalo za príslušné.

Cezhraničné a viacnárrodné projekty

- (58) Poľsko plánuje cezhraničný alebo viacnárrodný projekt v oblasti digitalizácie. Konkrétne plánuje podporiť investície prostredníctvom projektu cloudovej infraštruktúry a služieb budúcej generácie v rámci dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu.

Konzultačný proces

- (59) Poľsko pred predložením svojho plánu obnovy a odolnosti konzultovalo so zainteresovanými stranami prostredníctvom rôznych platforiem. Verejná konzultácia v súvislosti s plánom obnovy a odolnosti sa začala 26. februára 2021 a skončila sa 2. apríla 2021. Celkovo bolo doručených 5 275 príspevkov prostredníctvom osobitného formulára dostupného na webovom sídle vlády. Pripomienky boli okrem toho vyjadrené počas troch diskusií, ktoré usporiadala vláda, a piatich verejných vypočutí, ktoré viedli sociálni partneri. O pláne obnovy a odolnosti navyše diskutovala Spoločná komisia vlády a miestnych samospráv (*Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego*) a Rada pre sociálny dialóg. Výsledkom konzultácií boli zmeny týkajúce sa všetkých komponentov plánu obnovy a odolnosti.
- (60) Do realizácie investícií a reforiem zahrnutých do plánu obnovy a odolnosti je nevyhnutné zapojiť všetky miestne orgány a zainteresované strany vrátane sociálnych partnerov, aby príslušní aktéri prijali zodpovednosť za plán obnovy a odolnosti. Poľsko sa v jednom z míľnikov zaväzuje vytvoriť monitorovací výbor poverený dohľadom nad vykonávaním opatrení v rámci plánu obnovy a odolnosti, ktorý sa bude skladať zo sociálnych partnerov a z iných príslušných zainteresovaných strán.

Kladné posúdenie

- (61) V nadväznosti na kladné posúdenie Komisie týkajúce sa plánu obnovy a odolnosti Poľska obsahujúce konštatovanie, že plán obnovy a odolnosti uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241, by sa v tomto rozhodnutí mali v súlade s článkom 20 ods. 2 uvedeného nariadenia a prílohou V k nemu stanoviť reformy a investičné projekty potrebné na realizáciu plánu obnovy a odolnosti, príslušné míľniky, ciele a ukazovatele, ako aj suma, ktorú Únia poskytne na realizáciu plánu obnovy a odolnosti vo forme nenávratnej finančnej podpory a úverovej podpory.

Finančný príspevok

- (62) Odhadované celkové náklady na plán obnovy a odolnosti Poľska predstavujú 160 967 579 300 PLN, čo sa podľa referenčnej sadzby ECB pre EUR/PLN z 3. mája 2021 rovná sume 35 363 500 000 EUR. Keďže plán obnovy a odolnosti uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241 a keďže objem odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti je vyšší ako maximálny finančný príspevok, ktorý je k dispozícii pre Poľsko, finančný príspevok pridelený na plán obnovy a odolnosti Poľska by sa mal rovnať celkovej výške finančného príspevku, ktorý má Poľsko k dispozícii.

- (63) V súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa má výpočet maximálneho finančného príspevku pre Poľsko aktualizovať do 30. júna 2022. V súlade s článkom 23 ods. 1 uvedeného nariadenia by sa do 31. decembra 2022 mala pre Poľsko sprístupniť suma prostriedkov na účely právneho záväzku nepresahujúca maximálny finančný príspevok uvedený v článku 11 ods. 1 písm. a) uvedeného nariadenia. Ak to bude v nadväznosti na aktualizáciu maximálneho finančného príspevku potrebné, Rada by na návrh Komisie mala bez zbytočného odkladu zmeniť toto rozhodnutie tak, aby obsahovalo aktualizovaný maximálny finančný príspevok vypočítaný podľa článku 11 ods. 2 uvedeného nariadenia.
- (64) Poľsko okrem toho požiadalo o úverovú podporu s cieľom podporiť dodatočné reformy a investície. Maximálny objem úveru, ktorý Grécko požaduje, predstavuje menej ako 6,8 % jeho hrubého národného dôchodku za rok 2019 v bežných cenách. Objem odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti je vyšší ako finančný príspevok dostupný pre Poľsko v kombinácii s požadovanou úverovou podporou.
- (65) Poskytovaná podpora sa má financovať z finančných prostriedkov, ktoré si Komisia vypožičia v mene Únie na základe článku 5 rozhodnutia Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053¹. Podpora by sa mala vyplatiť v splátkach, keď Poľsko uspokojivo splní príslušné míľniky a ciele určené v súvislosti s realizáciou svojho plánu obnovy a odolnosti.

¹ Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom (Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1).

- (66) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok žiadnych postupov týkajúcich sa pridelovania finančných prostriedkov Únie v rámci ktoréhokoľvek programu Únie okrem mechanizmu ani postupy týkajúce sa narušenia fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu iniciovať najmä podľa článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Toto rozhodnutie nezbavuje členské štáty povinnosti oznamovať Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 uvedenej zmluvy,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Schválenie posúdenia plánu obnovy a odolnosti

Posúdenie plánu obnovy a odolnosti Poľska na základe kritérií stanovených v článku 19 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa schvaľuje. Reformy a investičné projekty v rámci plánu obnovy a odolnosti, podrobnosti a harmonogram monitorovania a realizácie tohto plánu vrátane príslušných míľnikov a cieľov či dodatočných míľnikov a cieľov súvisiacich s vyplatením úveru, príslušné ukazovatele týkajúce sa plnenia plánovaných míľnikov a cieľov, ako aj opatrenia na poskytnutie plného prístupu k podkladovým relevantným údajom Komisii sú stanovené v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2
Finančný príspevok

1. Únia sprístupňuje Poľsku finančný príspevok vo forme nenávratnej podpory vo výške 23 851 681 924 EUR¹. Suma 20 270 784 381 EUR je k dispozícii na uzavretie právneho záväzku do 31. decembra 2022. Ak pri aktualizácii stanovenej v článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 Poľsku vznikne aktualizovaný maximálny finančný príspevok, ktorý je rovnaký alebo vyšší ako 23 851 681 924 EUR, je k dispozícii ďalšia suma vo výške 3 580 897 543 EUR na uzavretie právneho záväzku od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023. Ak pri aktualizácii stanovenej v článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 Poľsku vznikne aktualizovaný maximálny finančný príspevok, ktorý je nižší ako 23 851 681 924 EUR, rozdiel medzi aktualizovaným maximálnym finančným príspevkom a sumou 20 270 784 381 EUR je v súlade s postupom stanoveným v článku 20 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2021/241 k dispozícii na uzavretie právneho záväzku od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023.

¹ Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Poľska na výdavkoch podľa článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, vypočítaného v súlade s metodikou uvedenou v článku 11 uvedeného nariadenia.

2. Komisia poskytuje Poľsku finančný príspevok Únie v splátkach v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu. Splátky môže Komisia vyplatiť v jednej alebo vo viacerých tranžiach. Výška tranží závisí od dostupnosti finančných prostriedkov.
3. Uvoľnenie splátok v súlade s dohodou podľa článku 23 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 je podmienené dostupnosťou finančných prostriedkov a rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 24 nariadenia (EÚ) 2021/241, že Poľsko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele určené v súvislosti s realizáciou plánu obnovy a odolnosti. S výhradou nadobudnutia účinnosti právnych záväzkov uvedených v odseku 1 Poľsko splní míľniky a ciele najneskôr do 31. augusta 2026, aby boli oprávnené na úhradu.

Článok 3

Úverová podpora

1. Únia sprístupní Poľsku úver vo výške najviac 11 506 500 000 EUR.
2. Komisia sprístupňuje Poľsku úverovú podporu v splátkach v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu. Splátky môže Komisia vyplatiť v jednej alebo vo viacerých tranžiach. Výška tranží závisí od dostupnosti finančných prostriedkov.

3. Uvoľnenie splátok v súlade s dohodou o úvere podľa článku 15 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 je podmienené dostupnosťou finančných prostriedkov a rozhodnutím Komisie prijatým v súlade s článkom 24 nariadenia (EÚ) 2021/241, že Poľsko uspokojivo splnilo dodatočné míľniky a ciele, na ktoré sa úver vzťahuje, určené v súvislosti s realizáciou plánu obnovy a odolnosti. Poľsko splní dodatočné míľniky a ciele najneskôr do 31. augusta 2026, aby boli oprávnené na úhradu.

Článok 4

Adresát

Toto rozhodnutie je určené Poľskej republike.

V ...

Za Radu

predseda/predsedníčka
